

PREDLOG
EVA 2022-2130-0007
NUJNI POSTOPEK

PREDLOG
ZAKONA O UKREPIH ZA OMILITEV POSLEDIC DVIGA CEN ENERAGENTOV V GOSPODARSTVU
IN KMETIJSTVU (ZUOPDCEGK)

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Razmere na energetskih trgih so neobičajne in so posledica več dejavnikov: ožvitev gospodarstev po pandemiji in povečano povpraševanje po energiji (predvsem premoga in zemeljskega plina), zmanjšana dodatna oskrba Evrope s plinom zaradi tehničnih težav in nižjih naložb, manjše lastne proizvodnje ter nerezerviranih dodatnih količin plina iz Rusije in manjša proizvodnja elektrike iz obnovljivih virov kot običajno.

V Sloveniji se v primerjavi z drugimi državami iz zemeljskega plina ne proizvaja veliko električne energije, a ker se z elektriko trguje na enotnem notranjem trgu EU, se je vpliv rasti cen elektrike zaradi dražjega plina prenesel na domači trg. Na dvig cen elektrike na trgu je v zadnjem letu imel velike posledice porast cen zemeljskega plina. Je pa bilo v zadnjem letu zaznati manjšo proizvodnjo obnovljivih virov energije v Evropi zaradi manjše vetrne in hidro energije, kar vpliva na oblikovanje cen na trgu in uvoz.

Evropska komisija v svojem sporočilu z dne 13. 10. 2021 na splošno ocenjuje, da naj bi se veleprodajne cene plina po zimskem obdobju umirile, vendar na srednji rok zaradi procesa prestrukturiranja energetskih trgov krajših obdobj volatilitosti cen ni mogoče izključiti. Sistem ETS cen mora ohranjati ustrezeni cenovni signal za nadomeščanje fosilnih goriv z nizkoogljičnimi, ki bodo na dolgi rok znižala cene in preprečevala preobčutljivost trgov na podobne dogodke.

V skladu z načeli EU za delovanje notranjega trga z energijo je v Sloveniji oskrba z energijo (elektrika, zemeljski plin, goriva) tržna dejavnost. Na trgu energije se srečujeta ponudba in povpraševanje po oskrbi z energijo. Kot ponudnik nastopa dobavitelj energije, ki se z vsakim odjemalcem prosto dogovori o količini, ceni in terminu dobavljene energije. Energija je tržno blago, za katero veljajo ekonomske zakonitosti trga.

Glede na stanje na evropskih trgih Evropska komisija v svojem sporočilu COM (2021) 660 final z dne 13. 10. 2021 (tako imenovani *Toolbox*) navaja naslednje možne ukrepe za takojšnje odzivanje držav članic:

1. Krizna dohodkovna podpora za prizadeta gospodinjstva

Gre za enkratni znesek ali časovno omejeno pomoč na gospodinjstvo pri plačilu položnic. EK spodbuja države članice, da za ta namen uporabijo Sklad za podnebne spremembe. Ukrepi mora biti enkratni, da se na dolgi rok vseeno zadrži motivacija k zmanjšanju porabe energije in k investiranju v energetske učinkovite ukrepe.

2. Znižanje stopnje obdavčitve

Gre za različne vrste davščin; davek na dodano vrednost, okoljski davki ipd. Trenutno veljavna Direktiva o obdavčitvi energentov omogoča, da za rabo v gospodinjstvih velja znižan nivo davka na

elektriko, zemeljski plin in trdna goriva. Znižati je možno tudi DDV na zemeljski plin, elektriko in ogrevanje.

3. Državne pomoči

Pomoč podjetjem ali industriji je možna le v primeru, da so transparentno, nediskriminatorno zastavljene in z jasnimi kriteriji in cilji, morajo pa biti skladne s podnebno-energetskimi cilji, ki so bili sprejeti z NEPN-i. Obstoječe smernice za državne pomoči že dopuščajo odpustke za industrijo (ti odpustki so v primeru prispevka OVE v veljavi tudi v Sloveniji), in EK bo tudi v revidiranih smernicah to možnost obdržala.

Po anketi, ki jo je januarja 2022 izvedla Gospodarska zbornica Slovenije (v nadaljnjem besedilu: GZS), je zgolj 43 odstotkov podjetij za letošnji v celoti opravilo zakup elektrike, 21 odstotkov podjetij pa tudi plina. 10 odstotkov podjetij za letošnji nima zakupljene nič električne energije, 51 odstotkov pa tudi nobene enote zemeljskega plina, so navedli v GZS. Zato je potrebna nepovratna finančna pomoč gospodarstvu, predvsem energetsko intenzivnim podjetjem, ki so v težavah zaradi dviga cen energentov.

Nosilci kmetijskih gospodarstev imajo zaradi posledic vpliva povečanja cen energentov in mineralnih gnojil povečane stroške v kmetijski pridelavi. Podatki Statističnega urada RS kažejo, da so se cene energije in maziv od novembra 2020 do novembra 2021 povečale za 39 %. Za kar 144 % pa so se v enakem obdobju povečale cene gnojil in sredstev za izboljšavo tal.

Vzrok za to so neobičajne razmere na energetskih trgih in so posledica več dejavnikov: oživitve gospodarstva po pandemiji in povečano povpraševanje po energiji (predvsem premoga in zemeljskega plina), zmanjšana dodatna oskrba Evrope s plinom zaradi tehničnih težav in nižjih naložb, manjše lastne proizvodnje ter nerezerviranih dodatnih količin plina iz Rusije in manjša proizvodnja elektrike iz obnovljivih virov kot običajno.

Povečanje cen energentov in predvsem mineralnih goriv bo imelo neposredni učinek na stroške kmetijske proizvodnje, kar se bo kratkoročno odrazilo v nižjih pridelkih zaradi manjše uporabe gnojil ter posledično v višjih cenah hrane in dolgoročno v opuščanju kmetovanja zaradi vse manjših dohodkov v kmetijstvu. Oba učinka bi lahko ogrozila prehransko varnost Republike Slovenije.

Dvig cen energentov in surovin je močno podražil tudi gradnjo objektov. Ta podražitev bo prizadela zlasti nove vlagatelje v okviru ukrepov iz Programa razvoja podeželja, v manjši meri pa tudi vlagatelje, ki zaključujejo že odobrene projekte.

Vlada Republike Slovenije na podlagi drugega odstavka 143. člena Poslovnika državnega zbora predlaga obravnavo predloga zakona na izredni seji Državnega zbora po nujnem postopku.

Predlogi rešitev niso predmet uskladitve s pravnim redom Evropske unije.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Glavni cilj predloga zakona je omiliti posledice v gospodarstvu in kmetijstvu, ki so nastale zaradi podražitve cen energentov v gospodarstvu in kmetijstvu.

2.2 Načela

1. Načelo prilagajanja prava družbenim razmeram

Dvig cen energentov je ves svet pahnil v popolnoma novo in nepredvidljivo situacijo, tako z vidika njenega trajanja ter posledic na družbo in posameznike ter gospodarstvo. V luči te negotovosti zakonodajalec nima le pravice, temveč tudi dolžnost, da zakonodajo prilagaja danim družbenim razmeram in jo tudi spreminja, če to narekujejo spremenjena družbena razmerja. Načelo prilagajanja prava družbenim razmeram se v teh družbenih razmerah torej kaže kot ključni element načela pravne države.

2. Načelo socialne države

Načelo socialne države daje zakonodajalcu pri zagotavljanju in uresničevanju socialne varnosti, njenim državljanom široko polje proste presoje. Načelo je povezano z načelom vzajemnosti in solidarnosti.

3. Načelo zakonitosti

Načelo zakonitosti od državnih organov zahteva, da morajo njihova posamična dejanja temeljiti na zakonu ali na zakonitem predpisu (četrty odstavek 153. člena Ustave Republike Slovenije).

4. Načelo učinkovitosti

Nujni ukrepi, ki jih država sprejema za obvladovanje in zmanjševanje negativnih posledic visokih cen energentov na gospodarstvo in kmetijstvo, morajo biti čim bolj učinkoviti.

5. Načelo ekonomičnosti postopka

Postopki dodeljevanja finančnih sredstev in spodbud se morajo voditi hitro, s čim manjšimi stroški in čim manjšo zamudo za stranke in druge udeležence v postopku.

6. Načelo solidarnosti

Zakonski ukrepi sledijo načelu solidarnosti in vzajemne pomoči.

7. Načelo transparentnosti

Zaradi preprečevanja zlorab so prejemniki finančnih spodbud zavezani k transparentnosti njihovega pridobivanja.

2.3 Poglavitne rešitve

Zaradi vpliva visokih cen energentov in mineralnih gnojil na povečanje stroškov gospodarstva in kmetijstva je treba sprejeti naslednje ukrepe:

- finančno pomoč gospodarstvu, zlasti za energetska intenzivna podjetja;
- finančno nadomestilo zaradi vpliva povečanja cen mineralnih gnojil in energentov na kmetijsko pridelavo.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ima finančne posledice za državni proračun, in sicer 70 mio EUR za področje gospodarstva (cca. 14.500 gospodarskih subjektov) in 25 mio EUR za področje kmetijstva (cca. 41.000 kmetijskih gospodarstev) skupaj 95 mio EUR.

Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Finančna sredstva za izvajanje zakona se bodo zagotovila s prerazporeditvijo v skladu z Zakonom o izvrševanju proračuna RS. Sredstva za pomoč gospodarstvu se zagotovijo iz Podnebnega sklada.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE V PRAVU EVROPSKE UNIJE

Pred pripravo predloga interventnega zakona za pomoč gospodarstvu in kmetijstvu zaradi dviga cen energentov je vlada pridobila informacije o podobnih ukrepih v nekaterih držav članic EU.

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

Primerjalna ureditev - ukrepi drugih držav:

Spodnja tabela prikazuje ukrepe 17 držav EU in Združenega kraljestva kot odziv na skok cen energije¹.

Ukrepi/ Država	Znižanje stopnje obdavčitve	Regulacija MP cen	Regulacija VP cen	Pomoč ranljivim skupinam	Državne pomoči podjetjem	Regulacija dobičkov	Drugo
Belgija	✓	✓		✓			✓
Ciper	✓				✓		
Češka	✓			✓			
Estonija	✓			✓			
Francija			✓	✓			
Nemčija	✓						
Grčija				✓	✓		
Madžarska							
Irska	✓			✓			✓
Italija	✓			✓			
Latvija				✓			
Litva				✓			✓
Luksemburg							
Nizozemska							
Norveška				✓			
Poljska	✓	✓		✓			
Portugalska	✓		✓		✓		
Romunija		✓	✓	✓		✓	
Španija	✓	✓	✓	✓		✓	
Združeno kraljestvo			✓				

Španija

Španska vlada je v odzivu na dvig cen energentov sprejela več interventnih ukrepov začasne narave za pomoč gospodarstvu. Večina ukrepov je bila sprejeta v začetku zadnjega kvartala 2021 z veljavnostjo do konca leta 2021, se pa ukrepi glede na okoliščine na trgu energentov po potrebi podaljšujejo.

Na področju blaženja visokih cen električne energije je Španija stopnjo davka na dodano vrednost pri porabi električne energije do 10kW znižala iz 21 % na 10 %, davek na proizvodnjo električne energije, ki je znašal 7 % prihodka, pa je bil začasno ukinjen. Prav tako je bila znižana stopnja posebnega davka na električno energijo, in sicer iz 5,11 % na 0,5 %. Španska vlada je za plačilo fiksnih stroškov računa za elektriko namenila dodatnih 900 milijonov evrov iz naslova prihodkov od dražb emisijskih kuponov za ogljik.

V skladu z začasnimi ukrepi so veliki proizvajalci električne energije prisiljeni prodati 25 % svoje proizvedene energije na dražbi, tako da s kupci sklenejo dolgoročne terminske pogodbe. Na takih

¹ <https://www.bruegel.org/publications/datasets/national-policies-to-shield-consumers-from-rising-energy-prices/>

dražbah lahko poleg potrošnikov sodelujejo tudi neodvisni dobavitelji. Španija je prav tako poskrbela za ranljivejše odjemalce električne energije saj jim je zagotovila oskrbo z električno energijo do 3,5 kW v obdobju 6 mesecev, v tem času pa jih dobavitelji električne energije zaradi neplačevanja računov ne smejo izključiti iz električnega omrežja.

Na področju blaženja visokih cen zemeljskega plina je Španija znižala povračila za uporabo energije ter prispevek za obnovljive vire energije sorazmerno z višino cen zemeljskega plina na trgu, vendar to samo v primeru, ko je cena zemeljskega plina presegla 20€/MWh. Na ta način zavezancem za povračilo ostaja višji del prihodkov. Španija je prav tako začasno uvedla t.i. tarifo v skrajni sili, s čimer je regulirala tarifo za porabo plina za gospodinjstva ter mala in srednje velika podjetja na način, da se tarifa ne sme povečati več kot za 5 %.

Francija

Francoska vlada je uvedla vrsto ukrepov za preprečevanje naraščajočih cen energentov v Franciji.

Na področju regulacije veleprodajnih cen plina in elektrike je francoska vlada zamrznila cene plina za obdobje od novembra 2021 do aprila 2022. Francoska vlada načrtuje izvedbo slednjega ukrepa tako, da bo izenačila cene v tem obdobju skozi obvladovanje sezonskih vrhov in padcev z ohranjanjem razmeroma stabilnih skupnih stroškov. Po vrhuncu pozimi cene plina običajno padejo spomladi in naj bi se začele zniževati aprila 2022. To pomeni, da bodo odjemalci to zimo plačevali fiksne cene in ne realne cene, vendar bodo nato spomladi plačevali višje cene in ne znižane cene, da si bodo energetske družbe povrnille svoje stroške.

V Franciji regulirano stopnjo za plin določata ministrstva za gospodarstvo in energijo ter Komisija za regulacijo energije (CRE) in jo uporablja podjetje Engie (francoska multinacionalka na področju energije), drugi ponudniki pa jo lahko uporabljajo za obveščanje o svojih tarifah.

Vsa gospodinjstva, ki ne uporabljajo reguliranih tarif, so na „tržnih“ stopnjah, ki so odvisne od komercialnih odločitev podjetij in podrobnosti pogodbenih razmerij.

Francoska vlada je v decembru 2021 začela razprave o spremembah formule, ki se uporablja za izračun tarif glavnega dobavitelja električne energije v državi Électricité de France (EDF), s čimer bi zmanjšala tržno povezavo v formuli. Francoska vlada namerava sprejeti ukrepe, s katerimi bi moral državni energetski gigant EDF prevzeti 8,4 milijarde evrov finančnih bremen za zaščito odjemalcev električne energije pred naraščajočimi stroški energije, tako da bi se povišanje računov za elektriko omejilo na največ 4 %.

Na področju zaščite ranljivih skupin je francoska vlada državljanom, ki zaslužijo manj kot 2000 evrov na mesec, namenila 100 €, da bi jim pomagala pri soočanju z naraščajočimi cenami energije in goriva. T. i. energetski ček naj bi koristil približno 5,8 milijona gospodinjstev. Gre za enkratno izplačilo, ki pa bi se lahko v prihodnosti ponovilo. Pri tem je vlada objavila kalkulator, ki je olajšal preverjanje upravičenosti do dodatka. Za pridobitev čeka je bil odločilen dohodek gospodinjstva, ki je moral pasti pod določeno mejo.

Belgija

Na področju ukrepov za blažitev posledic visokih cen energentov v gospodarstvu je belgijska vlada ukinila zvezni prispevek za plin in električno energijo ter certifikate zelene energije in pobirati z njim povezane prihodke prek mehanizma davkov na energijo, pri čemer bo za zemeljski plin in električno energijo uvedena posebna trošarina po 1. januarju 2022. Trošarine vlada zlahka prilagodi, da se nadomestijo razlike v ceni energije. Bistvo je, da se prihodki ohranjajo na konstantni ravni, namesto da bi naraščali skupaj s cenami energije. Podjetja lahko podajo zahtevo za dovoljenje za oprostitev davka za energijo, ki so na voljo za nekatere industrijske panoge. Belgija je tudi prepovedala enostranske spremembe energetskih pogodb, s katerimi bi lahko dobavitelji energije samostojno zvišali predračun odjemalcev.

Na področju zaščite ranljivih skupin je belgijska vlada podaljšala tarife za socialno energijo, uvedeno med pandemijo, da bi ranljivim ljudem omogočili boljše obvladovanje zdravstvene krize. Ukrep je bil

uveden v zvezni proračun v oktobru 2021 in naj bi trajal do konca marca 2022, stal pa bo 208 milijonov evrov in je namenjen skoraj 500.000 gospodinjstvom. Vendar ukrepi ne bodo veljali za vsa belgijska gospodinjstva, temveč le za tista, ki so v največji finančni stiski. Poleg tega je bil oktobra 2021 ustanovljen Sklad za plin in električno energijo za podporo gospodinjstvom v stiski, ki niso upravičena do socialne tarife.

Zvezna vlada je odobrila osnutek zakona za 80-evrski „energetski ček“, da bi olajšala breme, s katerim se revnejša gospodinjstva soočajo to zimo pri soočanju z naraščajočimi stroški energije. Proračun za ta ukrep bo znašal 72 milijonov evrov in pomagal 1 milijonu gospodinjstev.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Za izvajanje zakona so pristojna ministrstva (predvsem Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvo za finance) in izvajalca Finančna uprava RS in Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Zakon ne določa dodatnih obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

Zakon nima posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo:

Predlog zakona bo imel pozitivne posledice na gospodarstvo in kmetijstvo, predvsem na tisti del, ki je utrpel škodo zaradi dviga cen energentov in ima v strukturi stroškov velik delež stroškov energije.

Skupaj bo namenjenih 75 mio EUR za pomoč gospodarstvu in kmetijstvu, od tega 50 mio EUR za področje gospodarstva in 25 mio EUR za področje kmetijstva.

6.4 Presoja posledic za socialno področje:

S predlogom zakona se izboljšuje položaj v gospodarstvu in kmetijstvu, posebej tistega dela, ki ima v strukturi stroškov velik delež stroškov energije. Posledično to pozitivno vpliva na zaposlene v gospodarstvu in kmetijstvu.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja:

Predlog zakona ne vpliva na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona ne vpliva na druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

- Predstavitev sprejetega zakona:

Za izvajanje zakona so pristojna ministrstva (predvsem Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvo za finance) in FURS in Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja kot izvajalski instituciji.

- Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje zakona spremljajo vsebinsko pristojna ministrstva.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Predlog zakona ni bil objavljen na spletnih naslovih.

Ker gre za predlog zakona po nujnem postopku, sodelovanje javnosti pri pripravi predloga zakona ni potrebno.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN

Pri pripravi predloga zakona ni sodeloval zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES:

Zdravko Počivalšek, minister, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
ministri in ministrice Vlade RS

II. BESEDILO ČLENOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

S tem zakonom se zaradi vpliva visokih cen energentov določajo začasni ukrepi za področje gospodarstva in kmetijstva.

II. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU GOSPODARSTVA

2. člen (pomoč za gospodarstvo)

(1) Upravičenec do pomoči za gospodarstvo pri odpravi škode zaradi dviga cen energentov (v nadaljnjem besedilu: pomoč za gospodarstvo) je pravna ali fizična oseba, ki:

- je bila registrirana v Republiki Sloveniji za opravljanje gospodarske dejavnosti najpozneje do 1. decembra 2021;
- ima na dan uveljavitve tega zakona vsaj pet zaposlenih;
- ni na dan 31. december 2019 podjetje v težavah skladno z 18. točko 2. člena Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgov pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L št. 187 z dne 26.6.2014, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (EU) 2021/1237 z dne 23. julija 2021 o spremembi Uredbe (EU) št. 651/2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgov pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L št. 270 z dne 29. 7. 2021. str. 39);
- ima v strukturi vseh poslovnih odhodkov (AOP 127) vsaj 5 odstotkov stroškov energije (AOP 132 oziroma konto 402 pri fizičnih osebah) v poslovnem letu 2019;
- ima stroške energije (AOP 132 oziroma konto 402 pri fizičnih osebah) v poslovnem letu 2019 najmanj v višini 10.000 eurov;
- ji bodo stroški energije (AOP 132, konto 402 pri fizičnih osebah) v letu 2022 v primerjavi z letom 2021 narasli za več kot 30 odstotkov.

(2) Upravičenec, ustanovljen do vključno 30. septembra 2019, izračuna odstotek stroškov energije iz četrte alineje prejšnjega odstavka in znesek stroškov energije iz pete alineje prejšnjega odstavka na podlagi poslovanja v letu 2019. Upravičenec, ustanovljen po 30. septembru 2019, izračuna odstotek stroškov energije iz četrte alineje prejšnjega odstavka in znesek stroškov energije iz pete alineje prejšnjega odstavka na podlagi poslovanja v letu 2020. Upravičenec, ustanovljen po 30. septembru 2020, izračuna odstotek stroškov energije iz četrte alineje prejšnjega odstavka in znesek stroškov energije iz pete alineje prejšnjega odstavka na podlagi poslovanja v letu 2021.

(3) Ne glede na peto alinejo prvega odstavka tega člena upravičenec, ki ne vodi stroškov energije, sam oceni višino stroškov energije v celotnih stroških ter izpolni izjavo iz prvega odstavka 3. člena tega zakona.

(4) Upravičenec ne more biti:

- neposredni ali posredni uporabnik proračuna Republike Slovenije oziroma proračuna občine, katerega delež prihodkov iz javnih virov je bil v letu 2021 višji od 70 odstotkov;
- subjekt, ki oskrbuje z energijo, ki spada v skupino D po standardi klasifikaciji dejavnosti;
- tuje diplomatsko predstavništvo in konzulat, mednarodna organizacija, predstavništvo mednarodnih organizacij ter institucija, organ in agencija Evropske unije v Republiki Sloveniji.

(5) Višina pomoči se določi glede na dejansko velikost letnih prihodkov od prodaje v letu 2019, 2020 oziroma 2021 in glede na delež stroškov energije v celotnih poslovnih odhodkih v letu 2019, 2020 oziroma 2021, in sicer za vse subjekte, ki ločeno poročajo postavko stroški energije (AOP 132 oziroma konto 402 pri fizičnih osebah).

(6) Podrobnejša metodologija se določi v predpisu iz tretjega odstavka 8. člena tega zakona.

(7) Višina pomoči ne sme presegati 60 odstotkov nastale škode upravičenca iz naslova zvišanja cen energentov.

(8) Upravičenec, ustanovljen do vključno 30. septembra 2019, določi višino letnih prihodkov od prodaje in delež stroškov energije na podlagi poslovanja v letu 2019. Upravičenec, ustanovljen po 30. septembru 2019, določi višino letnih prihodkov od prodaje in delež stroškov energije na podlagi poslovanja v letu 2020. Upravičenec, ustanovljen po 30. septembru 2020, določi višino letnih prihodkov od prodaje in delež stroškov energije na podlagi poslovanja v letu 2021. Upravičenec, ustanovljen po 30. septembru 2021, določi višino letnih prihodkov od prodaje in delež stroškov energije na podlagi poslovanja do 31. decembra 2021, preračunanimi na letno obdobje.

(9) Upravičenec, ki poroča oziroma knjiži ločeno postavko stroškov energije (AOP 132 oziroma konto 402 pri fizičnih osebah), določi dejansko višino letnih prihodkov od prodaje in delež stroškov energije skladno s prejšnjim odstavkom. Upravičenec, ki ne poroča oziroma knjiži ločene postavke stroškov energije, oceni višino letnih prihodkov od prodaje in delež stroškov energije skladno s prejšnjim odstavkom.

(10) Pomoč za gospodarstvo se upravičencem dodeli na podlagi ocene zvišanja stroškov energije iz šeste alineje 2. člena tega zakona. Upravičenost do prejete pomoči ugotavlja Finančna uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: FURS) v letu 2023, ko so objavljena letna poročila za leto 2022.

3. člen (izplačilo pomoči)

(1) Za izplačilo pomoči za gospodarstvo upravičenec iz prvega odstavka prejšnjega člena preko informacijskega sistema FURS predloži izjavo, za katere pravilnost kazensko in materialno odgovarja, in s katero izjavlja, da je upravičenec, ki ga opredeljuje prejšnji člen. Predloga obrazca izjave se objavi na portalu eDavki.

(2) Upravičenec predloži izjavo iz prejšnjega odstavka na osnovi dejanskih podatkov z izjemo ocene zvišanja stroškov energije iz šeste alineje prvega odstavka prejšnjega člena do 31. marca 2022.

(3) FURS nakaže pomoč za gospodarstvo upravičencu iz prejšnjega člena v enkratnem znesku do 20. aprila 2022.

4. člen (zagotavljanje sredstev)

Sredstva za izplačilo pomoči za gospodarstvo se zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije oziroma iz sredstev, pridobljenih iz proračuna Evropske unije.

5. člen (vračilo pomoči)

(1) Za upravičenca, ki ugotavlja prihodke po pravilih računovodenja, so prihodki iz petega odstavka 2. člena tega zakona čisti prihodki od prodaje, ugotovljeni po pravilih računovodenja.

(2) Upravičena višina pomoči za gospodarstvo se ugotavlja na osnovi podatkov, kot izhajajo iz revidiranih oziroma potrjenih računovodskih izkazov ali drugih dokazil. Če upravičenec na osnovi ocene prejme višji znesek pomoči, kot je do njega upravičen na osnovi dejansko ugotovljenih podatkov, mora preveč prejeta sredstva vrniti.

(3) Upravičenec, ki je uveljavil pomoč za gospodarstvo in naknadno ugotovi da je zahteval previsok znesek pomoči ali da ni izpolnjeval pogojev za njeno pridobitev, o tem obvesti FURS najpozneje do roka za predložitev obračuna davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2022 oziroma za obdobje, ki vključuje podatke za obdobje drugega polletja 2022, oziroma do roka za predložitev obračuna davka od dohodkov iz dejavnosti za leto 2022 oziroma do roka za predložitev končnega

obračuna po prenehanju subjekta, in vrne znesek prejete pomoči v 30 dneh od vročitve odločbe. Po poteku roka za plačilo do plačila se mu obračunavajo zakonske zamudne obresti po Zakonu o predpisani obrestni meri zamudnih obresti (Uradni list RS, št. 11/07 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: ZPOMZO-1).

(4) Po poteku roka za vračilo prejete pomoči za gospodarstvo, določenem v prejšnjem odstavku, se plačajo zamudne obresti po ZPOMZO-1.

(5) Če obveznost iz naslova vračila prejete pomoči ni plačana v roku, predpisanem s tem zakonom, se prisilno izterja. Izvršbo opravi FURS po določbah zakona, ki ureja davčni postopek.

6. člen

(obročno vračilo pomoči)

(1) Ne glede na zakon, ki ureja javne finance, lahko FURS, ki je pristojen za ugotavljanje obveznosti vračila neupravičeno prejetih sredstev, izplačanih na podlagi 3. člena tega zakona, na zahtevo upravičenca dovoli obročno plačilo dolga iz tega naslova v največ šestih mesečnih obrokih v obdobju šestih mesecev.

(2) Za čas, ko je dovoljeno obročno plačilo v skladu s tem zakonom, se za odloženi znesek (vključno z zamudnimi obrestmi) ne zaračunajo obresti.

(3) Če je FURS dovolil obročno plačilo, prejemnik sredstev pa zamudi s plačilom posameznega obroka, z dnem zapadlosti neplačanega obroka zapadejo v plačilo vsi naslednji neplačani obroki. FURS v odločbi, s katero dovoli obročno plačilo, prejemnika sredstev opozori na posledice zamude.

(4) FURS pod pogoji, ki jih določa zakon, ki ureja davčni postopek, zavaruje izpolnitev in plačilo obveznosti.

(5) Za vsa vprašanja, ki niso urejena v tem členu, se smiselno uporablja zakon, ki ureja davčni postopek.

7. člen

(nadzor)

Nadzor nad izvajanjem ukrepa iz 2. člena tega zakona in izpolnjevanjem obveznosti vračila pomoči iz 5. člena tega zakona in iz prejšnjega člena izvaja FURS, ki za postopek nadzora smiselno uporabi zakon, ki ureja davčni postopek.

8. člen

(pogoji dodelitve pomoči za gospodarstvo)

(1) Pomoč za gospodarstvo se dodeli v skladu s točko (b) drugega odstavka 107. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije (Prečiščena različica Pogodbe o delovanju Evropske unije, UL C št. 202 z dne 7. 6. 2016, str. 47) po predhodni odobritvi ukrepa s strani Evropske komisije.

(2) Do pomoči za gospodarstvo so upravičena podjetja, ki dokažejo, da je dejansko nastala škoda dviga cen energentov presegla skupni znesek pomoči za gospodarstvo in drugih pomoči po tem in drugih zakonih, s katerimi pridobijo upravičenci pomoč zaradi dviga cen energentov.

(3) Vlada Republike Slovenije podrobneje predpiše metodologijo ocenjevanja škode, pogoje in postopek dodelitve pomoči za gospodarstvo.

III. ZAČASNI UKREPI NA PODROČJU KMETIJSTVA

9. člen

(finančno nadomestilo zaradi vpliva povečanja cen mineralnih gnojil in energentov na kmetijsko pridelavo)

(1) Nosilci kmetijskih gospodarstev v skladu z Zakonom o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US in 123/21), ki izpolnjujejo pogoj iz drugega odstavka tega člena, so upravičeni do enkratnega finančnega nadomestila zaradi posledic vpliva povečanja cen mineralnih gnojil in energentov na kmetijsko pridelavo.

(2) Finančno nadomestilo iz tega člena se dodeli v obliki pavšala na hektar zemljišča glede na vrsto dejanske rabe grafične enote rabe zemljišča kmetijskega gospodarstva v skladu s predpisom, ki ureja register kmetijskih gospodarstev (v nadaljnjem besedilu: dejanska raba), pri čemer je največja skupna upravičena površina 100 ha kmetijskih zemljišč v uporabi. Če je skupna površina na kmetijsko gospodarstvo večja kot 100 ha, se upravičena površina določi tako, da se površine za posamezno dejansko rabo sorazmerno znižajo, da skupaj ne presegajo največje skupne upravičene površine 100 ha. Najmanjša skupna upravičena površina na ha glede na dejansko rabo je naslednja:

- 1 ha površine trajnih travnikov (1300), travinja z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi (1320) in ekstenzivnih oziroma travniških sadovnjakov (1222), pri čemer je obtežba glav velike živine na ha skupnih kmetijskih zemljišč v uporabi večja od 0,75;
- 0,25 ha površine hmeljišč (1160), trajnih rastlin na njivskih površinah (1180), rastlinjakov s sadnimi rastlinami, razen za pridelavo jagod (1192), vinogradov (1211), matičnjakov (1212), intenzivnih sadovnjakov (1221), oljčnikov (1230) in ostalih trajnih nasadov (1240);
- 0,5 ha površine njiv (1100), začasnega travinja (1131), njiv za rejo polžev (1150), hmeljišč v premeni (1161), jagod na njivi (1170), rastlinjakov (1190), rastlinjakov s sadnimi rastlinami (1192) in kmetijskih zemljišč v pripravi (1610).

(3) Višina pavšala na hektar zemljišča za dejansko rabo iz prve alineje prejšnjega odstavka je 49 eurov, za dejansko rabo iz druge alineje prejšnjega odstavka 138 eurov, za dejansko rabo iz tretje alineje prejšnjega odstavka pa 105 eurov.

(4) Vlada predpiše podrobnejše pogoje za dodelitev finančnega nadomestila iz tega člena.

(5) Finančno nadomestilo iz tega člena se dodeli za odpravo motenj v primarni kmetijski pridelavi v skladu s točko (b) tretjega odstavka 107. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije (Prečiščena različica Pogodbe o delovanju Evropske unije, UL C št. 202 z dne 7. 6. 2016, str. 47). Ukrep iz tega člena se začne izvajati po odobritvi s strani Evropske komisije.

(6) Sredstva za izplačilo pomoči finančnega nadomestila iz tega člena se zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije oziroma iz sredstev, pridobljenih iz proračuna Evropske unije.

10. člen

(postopek)

(1) Za ukrep iz prejšnjega člena se odločbe izdajo na podlagi podatkov iz uradnih evidenc.

(2) Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja na podlagi podatkov iz prejšnjega odstavka najpozneje v 30 dneh od uveljavitve predpisa iz četrtega odstavka prejšnjega člena odpremi informativno odločbo.

(3) Če upravičenec ugotovi, da je izračun v informativni odločbi iz prejšnjega odstavka nepravilen, lahko v 15 dneh od vročitve odločbe vloži ugovor. Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja preveri navedbe upravičenca in izda odločbo.

(4) Če upravičenec zoper informativno odločbo iz drugega odstavka tega člena ne ugovarja, postane informativna odločba dokončna. Šteje se tudi, da se je upravičenec odpovedal pravici do pritožbe.

(5) Upravičenec lahko v 15 dneh od vročitve odločbe iz tretjega odstavka tega člena vloži pritožbo na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe.

(6) Odločbe in sklepi iz tega člena se vročajo z navadno vročitvijo. Šteje se, da je vročitev opravljena 20. dan od dneva odpreme, navedenega na odločbi in sklepu oziroma na posamičnem aktu.

IV. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

11. člen

(rok za izdajo podzakonskih predpisov)

(1) Vlada Republike Slovenije izda predpis iz tretjega odstavka 8. člena tega zakona v osmih dneh po uveljavitvi tega zakona.

(2) Vlada Republike Slovenije izda predpis iz četrtega odstavka 9. člena tega zakona v osmih dneh po uveljavitvi tega zakona.

12. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITVE K POSAMEZNIM ČLENOM:

k 1. členu:

Določa se vsebina zakona, ki vključuje začasne ukrepe za področje gospodarstva in kmetijstva zaradi vpliva visokih cen energentov.

k 2. členu:

Zaradi trenutne situacije na trgu energentov je potrebna hitra in enostavna pomoč gospodarstvu, ki so utrpela škodo zaradi velikega dviga cen energentov. Pomoč gospodarstvu je namenjena predvsem upravičencem, ki so imeli že pred energetske krize velik delež stroškov energije v celotnih poslovnih odhodkih (vsaj 5 odstotkov). Ti upravičenci so v času visokega dviga cen energentov najbolj utrpeli škodo, saj so že pred nastalo krizo imeli velik delež stroškov energije v celotnih poslovnih odhodkih. Ugotavljanje tega deleža za leto 2021 ni možno, saj podatki iz letnih poročil še niso na razpolago.

Upravičenec do pomoči je pravna ali fizična oseba, ki:

- je bila registrirana v Republiki Sloveniji za opravljanje gospodarske dejavnosti najpozneje do 1. decembra 2021;
- ima vsaj pet zaposlenih na dan uveljavitve tega zakona;
- ni na dan 31. december 2019 podjetje v težavah skladno z Uredbo Komisije 651/2014/EU;
- ima v strukturi vseh poslovnih odhodkov (AOP 127) vsaj 5 odstotkov stroškov energije (AOP 132 oz. konto 402 pri fizičnih osebah) v poslovnem letu 2019;
- ima stroške energije (AOP 132 oz. konto 402 pri fizičnih osebah) v poslovnem letu 2019 najmanj v višini 10.000 EUR;
- ji bodo stroški energije (AOP 132, konto 402 pri fizičnih osebah) v letu 2022 v primerjavi z letom 2021 narasli za več kot 30 odstotkov.

Upravičenec, ustanovljen po 30. 9. 2019, izračuna odstotek stroškov energije iz četrte alineje prejšnjega odstavka in znesek stroškov energije iz pete alineje prejšnjega odstavka na podlagi poslovanja v letu 2020. Upravičenec, ustanovljen po 30. 9. 2020, izračuna odstotek stroškov energije iz četrte alineje prejšnjega odstavka in znesek stroškov energije iz pete alineje prejšnjega odstavka na podlagi poslovanja v letu 2021. To zapiše v izjavi in se naknadno lahko preverja s strani FURSa.

Upravičenec ne more biti:

- neposredni ali posredni uporabnik proračuna Republike Slovenije oziroma proračuna občine, katerega delež prihodkov iz javnih virov je bil v letu 2021 višji od 70 odstotkov;
- subjekt, ki oskrbuje z energijo, ki spada v skupino D po standardi klasifikaciji dejavnosti;
- tuje diplomatsko predstavništvo in konzulat, mednarodna organizacija, predstavništvo mednarodnih organizacij ter institucija, organ in agencija Evropske unije v Republiki Sloveniji.

Višina pomoči se določi glede na dejansko velikost letnih prihodkov od prodaje v letu 2019, 2020 oziroma 2021 in glede na delež stroškov energije v celotnih poslovnih odhodkih v letu 2019, 2020 oziroma 2021, in sicer za vse subjekte, ki ločeno poročajo postavko stroški energije (AOP 132 oziroma konto 402 pri fizičnih osebah).

Višina pomoči po tem ukrepu ne bo znašala več kot 60 odstotkov nastale škode upravičenca zaradi dviga cen energentov. Podrobnejša metodologija izračuna pomoči je določena v uredbi, ki jo sprejme Vlada Republike Slovenije.

Ocenjeno je, da je subjektov, ki ne poročajo ločene postavke stroškov energije, upravičenih okoli 6.000 gospodarskih družb (upoštevaje še nekaj zadrug). To predstavlja okoli 9 % celotnega števila družb. Na podlagi podatkov Agencije za energijo predstavljajo stroški omrežnine v celotnih stroških pri večjih poslovnih subjektih 2 % in pri manjših 13 %, kar gre za manjši delež celotnih stroškov.

Upravičenec, ustanovljen do vključno 30. 9. 2019, določi višino letnih prihodkov od prodaje in delež stroškov energije na podlagi poslovanja v letu 2019. Upravičenec, ustanovljen po 30. 9. 2019, določi višino letnih prihodkov od prodaje in delež stroškov energije iz prejšnjega odstavka na podlagi

poslovanja v letu 2020. Upravičenec, ustanovljen po 30. 9. 2020, določi višino letnih prihodkov od prodaje in delež stroškov energije iz prejšnjega odstavka na podlagi poslovanja v letu 2021.

Upravičenec, ki poroča oziroma knjiži ločeno postavko stroškov energije (AOP 132 oziroma konto 402 pri fizičnih osebah), določi dejansko višino letnih prihodkov od prodaje in delež stroškov energije skladno s prejšnjim odstavkom. Upravičenec, ki ne poroča oziroma knjiži ločene postavke stroškov energije, oceni višino letnih prihodkov od prodaje in delež stroškov energije skladno s prejšnjim odstavkom.

Pomoč za gospodarstvo se upravičencem dodeli na podlagi ocene zvišanja stroškov energije. Upravičenost do prejete pomoči ugotavlja FURS v letu 2023, ko so objavljena letna poročila za leto 2022.

k 3. členu:

Za izplačilo pomoči za gospodarstvo upravičenec preko informacijskega sistema FURS predloži izjavo, za katere pravilnost kazensko in materialno odgovarja in s katero izjavlja, da je upravičenec, ki ga opredeljuje prejšnji člen. Predloga obrazca izjave se objavi na portalu eDavki.

Upravičenec predloži izjavo na osnovi dejanskih podatkov, razen, z izjemo ocene zvišanja stroškov energije, do 31. marca 2022.

FURS nakaže pomoč za gospodarstvo upravičencu v enkratnem znesku do 20. aprila 2022.

k 4. členu:

Sredstva za izplačilo pomoči za gospodarstvo se zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije oziroma iz sredstev, pridobljenih iz proračuna Evropske unije.

k 5. členu:

Za upravičenca, ki ugotavlja prihodke po pravilih računovodenja, so prihodki čisti prihodki od prodaje, ugotovljeni po pravilih računovodenja.

Upravičena višina pomoči za gospodarstvo se ugotavlja na osnovi podatkov, kot izhajajo iz revidiranih oziroma potrjenih računovodskih izkazov ali drugih dokazil. Če upravičenec na osnovi ocene prejme višji znesek pomoči, kot je do njega upravičen na osnovi dejansko ugotovljenih podatkov, mora preveč prejeta sredstva vrniti.

Upravičenec, ki je uveljavil pomoč za gospodarstvo in naknadno ugotovi da je zahteval previsok znesek pomoči ali da ni izpolnjeval pogojev za njeno pridobitev, o tem obvesti FURS najpozneje do roka za predložitev obračuna davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2022 oziroma za obdobje, ki vključuje podatke za obdobje drugega polletja 2022, oziroma do roka za predložitev obračuna davka od dohodkov iz dejavnosti za leto 2022 oziroma do roka za predložitev končnega obračuna po prenehanju subjekta, in vrne znesek prejete pomoči v 30 dneh od vročitve odločbe. Po poteku roka za plačilo do plačila se mu obračunavajo zakonske zamudne obresti po Zakonu o predpisani obrestni meri zamudnih obresti (Uradni list RS, št. 11/07 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: ZPOMZO-1)..

Po poteku roka za vračilo prejete pomoči za gospodarstvo, določenem v prejšnjem odstavku, se plačajo zamudne obresti po ZPOMZO-1.

Če obveznost iz naslova vračila prejete pomoči ni plačana v roku, predpisanem s tem zakonom, se prisilno izterja. Izvršbo opravi FURS po določbah zakona, ki ureja davčni postopek.

k 6. členu:

Ne glede na Zakon o javnih financah lahko FURS, ki je pristojen za ugotavljanje obveznosti vračila neupravičeno prejetih sredstev, na zahtevo upravičenca dovoli obročno plačilo dolga iz tega naslova v največ šestih mesečnih obrokih v obdobju šestih mesecev.

Za čas, ko je dovoljeno obročno plačilo v skladu s tem zakonom, se za odloženi znesek (vključno z zamudnimi obrestmi) ne zaračunajo obresti.

Če je FURS dovolil obročno plačilo, prejemnik sredstev pa zamudi s plačilom posameznega obroka, z dnem zapadlosti neplačanega obroka zapadejo v plačilo vsi naslednji neplačani obroki. FURS v odločbi, s katero dovoli obročno plačilo, prejemnika sredstev opozori na posledice zamude.

FURS pod pogoji, ki jih določa zakon, ki ureja davčni postopek, zavaruje izpolnitev in plačilo obveznosti.

Za vsa vprašanja, ki niso urejena v tem členu, se smiselno uporablja zakon, ki ureja davčni postopek.

k 7. členu:

Nadzor nad izvajanjem ukrepa in izpolnjevanjem obveznosti vračila pomoči iz prejšnjega člena izvaja FURS, ki za postopek nadzora smiselno uporabi zakon, ki ureja davčni postopek.

k 8. členu:

Člen določa, da se pomoč za gospodarstvo dodeljuje skladno s točko (b) drugega odstavka 107. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije, po predhodni odobritvi ukrepa s strani Evropske komisije.

Do pomoči za gospodarstvo so upravičena podjetja, ki dokažejo, da je dejansko nastala škoda dviga cen energentov presegla skupni znesek pomoči za gospodarstvo in drugih pomoči po tem in drugih zakonih, s katerimi pridobijo podjetja pomoč zaradi dviga cen energentov.

Vlada Republike Slovenije z uredbo podrobneje predpiše metodologijo ocenjevanja škode, pogoje in postopek dodelitve javnih sredstev.

k 9. členu:

Nosilci kmetijskih gospodarstev imajo zaradi posledic vpliva povečanja cen energentov in mineralnih gnojil povečane stroške v kmetijski pridelavi, zato so upravičeni do enkratnega finančnega nadomestila. Finančno nadomestilo se dodeli v obliki pavšala na hektar zemljišča glede na vrsto dejanske rabe. Zakon določa, da se sredstva glede na vrsto rabe razdelijo na naslednji način:

	Vrednost
trajno travinje plačilo na ha	49 €
trajni nasadi plačilo na ha	138 €
orna zemljišča plačilo na ha	105 €

*Model določitve finančnega nadomestila deluje po principu, da se za vsak KMG izračuna vrednost podpore iz treh delov. Prvi del predstavlja trajno travinje (rabe 1300 - Trajni travnik, 1320 - Travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi in 1222 - Ekstenzivni oziroma travniški sadovnjak), drugi del predstavljajo trajni nasadi (1160 – hmeljišče, 1180 – trajne rastline na njivskih površinah, 1192 – rastlinjak s sadnimi rastlinami, razen za pridelavo jagod, 1211 – vinograd, 1212 – matičnjak, 1221 – intenzivni sadovnjak, 1230 – oljčnik, 1240 – ostali trajni nasadi) in tretji del predstavljajo orne površine (1100 – njiva, 1131 – začasno travinje, 1150 – njiva za rejo polžev, 1161 – hmeljišče v premeni, 1170 – jagode na njivi, 1190 – rastlinjak, 1192 – rastlinjak s sadnimi rastlinami, le kadar je namenjen pridelavi jagod, 1610 – kmetijsko zemljišče v pripravi).

Okrevanje kmetijstva po COVID-19 je bilo soočeno s povišanjem cen določenih energentov in mineralnih gnojil. Indeks cen energije in maziv v primerjavi z novembrom 2021, za obdobje novembra 2020 znaša 139. Indeks cen gnojil in sredstev za izboljšavo tal v istem obdobju znaša 244.

Za ta ukrep je predvidenih 25 milijonov evrov, sredstva bo prejelo približno 41 000 kmetijskih gospodarstev.

Povečevanje cen energentov in mineralnih goriv bo imelo neposredni učinek na stroške kmetijske proizvodnje, kar se bo kratkoročno odrazilo v višjih cenah hrane in dolgoročni v opuščanju kmetovanja, kar bo ogrozilo prehransko varnost Republike Slovenije.

k 10. členu:

V tem členu je predvidena izjema od postopka, ki ga predvideva Zakon o kmetijstvu, na način, da upravičencem ne bo treba oddati vloge na Agencijo RS za kmetijske trge in razvoj podeželje, ampak jim bodo informativne odločbe izdane na podlagi podatkov iz uradnih evidenc. Gre za poenostavitev postopka.

k 11. členu:

Člen določa izdajo podzakonskih aktov, in sicer glede pomoči gospodarstvu in glede pomoči kmetijstvu. Oba podzakonska akta se izdeta v osmih dneh po uveljavitvi zakona.

k 12. členu:

Člen določa veljavnost zakona. Zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. PRILOGE (osnutki podzakonskih aktov):

- osnutek Uredbe o metodologiji za ocenjevanje škode, pogojih in postopku dodelitve javnih sredstev
- osnutek Odloka o finančnem nadomestilu zaradi vpliva povečanja cen mineralnih gnojil in energentov na kmetijsko pridelavo